

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN
SOPIMUSSARJA
ULKOVALTAIN KANSSA TEHDYT SOPIMUKSET

2007

Julkaistu Helsingissä 11 päivänä huhtikuuta 2007

N:o 35—38

SISÄLLYS

N:o		Sivu
35	Laki Dominikaanisen tasavallan kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	401
36	Tasavallan presidentin asetus Dominikaanisen tasavallan kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta	403
37	Laki Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä lentoyhtiöiden PNR- eli matkustajarekisteritietojen käsittelemisestä ja siirtämisestä Yhdysvaltojen sisäisen turvallisuuden ministeriölle tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta	418
38	Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä lentoyhtiöiden PNR- eli matkustajarekisteritietojen käsittelemisestä ja siirtämisestä Yhdysvaltojen sisäisen turvallisuuden ministeriölle tehdyn sopimuksen ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain väliaikaisesta soveltamisesta	419

N:o 35

(Suomen säädöskokoelman n:o 514/2002)

L a k i

Dominikaanisen tasavallan kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Santo Domingossa 27 päivänä marraskuuta 2001 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Dominikaanisen tasavallan hallituksen vä-

lisen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

HE 28/2002
UaVM 18/2002
EV 71/2002

17—2007

899167

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkomaankauppaministeri *Jari Vilén*

N:o 36

(Suomen säädöskokoelman n:o 364/2007)

Tasavallan presidentin asetus**Dominikaanisen tasavallan kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä maaliskuuta 2007

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ulkomaankauppa- ja kehitysministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Santo Domingossa 27 päivänä marraskuuta 2001 Suomen tasavallan hallituksen ja Dominikaanisen tasavallan hallituksen välillä tehty sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskeva sopimus, jonka eduskunta on hyväksynyt 31 päivänä toukokuuta 2002 ja jonka tasavallan presidentti on hyväksynyt 14 päivänä kesäkuuta 2002 ja jonka hyväksymistä koskevat nootit on vaihdettu 22 päivänä maaliskuuta 2007, on voimassa 21 päivästä huhtikuuta 2007 niin kuin siitä on sovittu.

sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2002 annettu laki (514/2002) tulee voimaan 21 päivänä huhtikuuta 2007.

3 §

Sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 21 päivänä huhtikuuta 2007.

2 §

Dominikaanisen tasavallan kanssa tehdyn

Helsingissä 30 päivänä maaliskuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**

Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri *Paula Lehtomäki*

SOPIMUS**DOMINIKAANISEN TASAVALLAN
HALLITUKSEN JA SUOMEN
TASAVALLAN HALLITUKSEN
VÄLILLÄ SJOITUSTEN
EDISTÄMISESTÄ JA
SUOJAAMISESTA**

Dominikaanisen tasavallan hallitus ja Suomen tasavallan hallitus, jäljempänä ”sopimuspuolet”, jotka

OVAT TIETOISIA tarpeesta suojata sopimuspuolen sijoittajien toisen sopimuspuolen alueella olevia sijoituksia ketään syrjimättä;

HALUAVAT lisätä sopimuspuolten välistä taloudellista yhteistyötä sellaisten sijoitusten osalta, joita sopimuspuolen kansalaiset ja yritykset ovat tehneet toisen sopimuspuolen alueella;

TIEDOSTAVAT, että sopimus tällaisille sijoituksille myönnettävästä kohtelusta edistää yksityisen pääoman siirtoja ja sopimuspuolten taloudellista kehitystä;

OVAT SAMAA MIELTÄ siitä, että vaakaat puitteet sijoituksille edistävät taloudellisten voimavarojen mahdollisimman tehokasta käyttöä ja parantavat elintasoja;

ovat päättäneet tehdä sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen;

OVAT SOPINEET SEURAAVASTA:

1 artikla*Määritelmät*

Tässä sopimuksessa:

1. ”Sijoitus” tarkoittaa kaikenlaista varallisuutta, jonka sopimuspuolen sijoittaja on perustanut tai hankkinut toisen sopimuspuolen alueella tämän sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti, mukaan luettuna erityisesti, ei kuitenkaan yksinomaan:

AGREEMENT**BETWEEN THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF FINLAND AND
THE GOVERNMENT OF
THE DOMINICAN REPUBLIC ON
THE PROMOTION AND
PROTECTION OF INVESTMENTS**

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Dominican Republic, hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

RECOGNISING the need to protect investments of the investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party on a non-discriminatory basis;

DESIRING to promote greater economic co-operation between them, with respect to investments by nationals and companies of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

RECOGNISING that agreement on the treatment to be accorded such investments will stimulate the flow of private capital and the economic development of the Contracting Parties;

AGREEING that a stable framework for investment will contribute to maximising the effective utilisation of economic resources and improve living standards;

Having resolved to conclude an Agreement concerning the promotion and protection of investments;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1*Definitions*

For the purpose of this Agreement:

1. The term "investment" means every kind of asset established or acquired by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter Contracting Party, including in particular, though not exclusively:

a) irtain ja kiinteä omaisuus tai omistus-oikeudet, kuten kiinnitykset, pantti- ja pidätysoikeudet, vuokra- ja nautinto-oikeudet ja muut vastaavat oikeudet;

b) yrityksen osakkeet ja joukkovelkakirjat tai muut osuudet yrityksestä;

c) vaateet rahaan tai oikeudet suoritteisiin, joilla on taloudellista arvoa;

d) henkiseen omaisuuteen kohdistuvat oikeudet, kuten patentit, tekijänoikeudet, tavaramerkit, teolliset mallioikeudet, toiminimet, maantieteelliset merkinnät sekä tekniset valmistusmenetelmät, tietotaito ja goodwill-arvo; ja

e) lakiin, hallinnolliseen toimenpiteeseen tai toimivaltaisen viranomaisen kanssa tehtyyn sopimukseen perustuvat toimiluvat, mukaan luettuna luvat etsiä, ottaa käyttöön, louhia tai hyödyntää luonnonvaroja.

Sellaiset sijoitukset, joita sopimuspuolen oikeushenkilö on tehnyt tämän sopimuspuolen alueella, mutta jotka ovat tosiasiallisesti toisen sopimuspuolen sijoittajien omistuksessa tai suorassa tai välillisessä valvonnassa, katsotaan myös viimeksi mainitun sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiksi, jos ne on tehty ensin mainitun sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti.

Mikään varallisuuden sijoitus- tai jälleensijoitusmuodon muutos ei vaikuta varallisuuden luonteeseen sijoituksena.

2. "Tuotto" tarkoittaa sijoituksesta saatuja tuloja ja siihen sisältyy erityisesti, ei kuitenkaan yksinomaan voitto, osingot, korot, rojalit, omaisuuden luovutusvoitto tai sijoitukseen liittyvät luontoissuoritukset.

Uudelleensijoitettua tuottoa kohdellaan samalla tavalla kuin alkuperäistä sijoitusta.

3. "Sijoittaja" tarkoittaa kummankin sopimuspuolen osalta seuraavia henkilöitä, jotka sijoittavat toisen sopimuspuolen alueella jälkimmäisen sopimuspuolen lainsäädännön ja tämän sopimuksen määräysten mukaisesti:

a) luonnollista henkilöä, joka on jommankumman sopimuspuolen kansalainen sen lainsäädännön mukaisesti;

b) oikeushenkilöä, esimerkiksi yhtiötä, yhtymää, toiminimeä, taloudellista yhdis-

(a) movable and immovable property or any property rights such as mortgages, liens, pledges, leases, usufruct and similar rights;

(b) shares in and stocks and debentures of a company or any other forms of participation in a company;

(c) claims to money or rights to a performance having an economic value;

(d) intellectual property rights, such as patents, copyrights, trade marks, industrial designs, business names, geographical indications as well as technical processes, know-how and goodwill; and

(e) concessions conferred by law, by an administrative act or under a contract by a competent authority, including concessions to search for, develop, extract or exploit natural resources.

Investments made in the territory of one Contracting Party by any legal entity of that same Contracting Party, but actually owned or controlled, directly or indirectly, by investors of the other Contracting Party, shall likewise be considered as investments of investors of the latter Contracting Party if they have been made in accordance with the laws and regulations of the former Contracting Party.

Any change in the form in which assets are invested or reinvested does not affect their character as investments.

2. The term "returns" means the amounts yielded by investments and shall in particular, though not exclusively, include profits, dividends, interest, royalties, capital gains or any payments in kind related to an investment.

Reinvested returns shall enjoy the same treatment as the original investment.

3. The term "investor" means, for either Contracting Party, the following subjects who invest in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws of the latter Contracting Party and the provisions of this Agreement:

(a) any natural person who is a national of either Contracting Party in accordance with its laws; or

(b) any legal entity such as company, corporation, firm, partnership, business asso-

tystä, yleishyödyllistä laitosta tai järjestöä, joka on perustettu tai muodostettu sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti, jonka rekisteröity toimipaikka on kyseisen sopimuspuolen alueella, ja joka harjoittaa liiketoimintaa.

4. "Alue" tarkoittaa sopimuspuolen maa-alueetta, sisäisiä aluevesiä ja aluemerta ja niiden yläpuolella olevaa ilmatilaa sekä alumeren ulkopuolisia meriväyhykkeitä, mukaan luettuna merenpohja ja sen sisusta, joihin nähden kyseisellä sopimuspuolella on täysivaltaiset oikeudet tai lainkäyttövalta voimassaolevan kansallisen lainsäädäntönsä ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti näiden alueiden luonnonvarojen tutkimisen ja hyödyntämisen osalta.

2 artikla

Sijoitusten edistäminen ja suojaaminen

1. Kumpikin sopimuspuoli edistää alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia ja hyväksyy tällaiset sijoitukset lakinsa ja määräystensä mukaisesti.

2. Kumpikin sopimuspuoli myöntää alueellaan oikeudenmukaisen kohtelun sekä täysimääräisen ja jatkuvan suojan ja turvan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille ja niiden tuotolle.

3. Kumpikaan sopimuspuoli ei alueellaan haittaa kohtuuttomin tai mielivaltaisin toimenpitein toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoitusten hankintaa, laajentamista, toimintaa, hoitoa, ylläpitoa, käyttöä, hyödyntämistä ja myyntiä tai muuta luovuttamista.

3 artikla

Sijoitusten kohtelu

1. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille ja näiden sijoituksille vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin se myöntää omille sijoittajilleen ja näiden sijoituksille sijoitusten hankinnan, laajentamisen, toiminnan, hoidon, ylläpi-

ciation, institution or organisation, incorporated or constituted in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party having its registered office within the jurisdiction of that Contracting Party and performing economic activities.

4. The term "territory" means the land territory, internal waters and territorial sea of the Contracting Party and the airspace above them, as well as the maritime zones beyond the territorial sea, including the seabed and subsoil, over which that Contracting Party exercises sovereign rights or jurisdiction in accordance with its national laws in force and international law, for the purpose of exploration and exploitation of the natural resources of such areas.

Article 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall promote in its territory investments by investors of the other Contracting Party and shall, in accordance with its laws and regulations, admit such investments.

2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investments and returns of investments of investors of the other Contracting Party fair and equitable treatment and full and constant protection and security.

3. Neither Contracting Party shall in its territory impair by unreasonable or arbitrary measures the acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of investments of investors of the other Contracting Party.

Article 3

Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments, a treatment no less favourable than the treatment it accords to its own investors and their investments with respect to the acquisition, expansion, opera-

don, käytön, hyödyntämisen ja myynnin tai muun luovuttamisen osalta.

2. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille ja näiden sijoituksille vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin se myöntää suosituimmuusasemassa olevan maan sijoittajille ja näiden sijoituksille sijoitusten perustamisen, hankinnan, laajentamisen, toiminnan, hoidon, ylläpidon, käytön, hyödyntämisen ja myynnin tai muun luovuttamisen osalta.

3. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille ja näiden sijoituksille tämän artiklan 1 ja 2 kappaleen edellyttämistä kohteluista paremman sen mukaan, kumpi niistä on sijoittajalle tai sijoituksille edullisempi.

4. Kumpikaan sopimuspuoli ei alueellaan kohdista toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiin pakottavia toimenpiteitä, jotka koskevat tarvikkeiden hankintaa, tuotantovälineitä, toimintaa, kuljetuksia tai sen tuotteiden markkinointia, tai vastaavia määräyksiä, joilla on kohtuuttomia tai syrjiviä vaikutuksia.

4 artikla

Poikkeukset

Tämän sopimuksen määräysten ei katsota velvoittavan sopimuspuolta ulottamaan toisen sopimuspuolen sijoittajiin ja näiden sijoituksiin kohtelua, etua tai erivapautta, joka perustuu olemassaolevaan tai tulevaan:

a) vapaakauppa-alueeseen, tulliliittoon, yhteismarkkinoihin, talous- ja rahaliittoon tai muuhun vastaavaan alueelliseen taloudellista yhdentymistä koskevaan sopimukseen, mukaan luettuna alueelliset työmarkkinasopimukset, joiden osapuolena toinen sopimuspuoli on tai joiden osapuoleksi se voi tulla, tai

b) kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevaan sopimukseen tai muuhun kansainväliseen kokonaan tai pääasiassa verotusta koskevaan sopimukseen, tai

tion, management, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of investments.

2. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments, a treatment no less favourable than the treatment it accords to investors of the most favoured nation and to their investments with respect to the establishment, acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment, and sale or other disposal of investments.

3. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments the better of the treatments required by paragraph 1 and paragraph 2 of this Article, whichever is the more favourable to the investors or investments.

4. Neither Contracting Party shall in its territory impose mandatory measures on investments by investors of the other Contracting Party, concerning purchase of materials, means of production, operation, transport, marketing of its products or similar orders having unreasonable or discriminatory effects.

Article 4

Exceptions

The provisions of this Agreement shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors and investments by investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege by virtue of any existing or future:

a) free trade area, customs union, common market, economic and monetary union or other similar regional economic integration agreement, including regional labour market agreements, to which one of the Contracting Parties is or may become a party, or

b) agreement for the avoidance of double taxation or other international agreement relating wholly or mainly to taxation, or

c) kokonaan tai pääasiassa sijoituksia koskevaan monenväliseen sopimukseen.

5 artikla

Pakkolunastus

1. Sopimuspuolen sijoittajien toisen sopimuspuolen alueella olevia sijoituksia ei pakkolunasteta tai kansallisteta eikä niihin kohdisteta muita suoria tai välillisiä toimenpiteitä, joilla on pakkolunastusta tai kansallistamista vastaava vaikutus (jäljempänä "pakkolunastus"), ellei sitä tehdä yhteiskunnallisen tai yleisen edun vuoksi, ketään syrjimättä, oikeudenmukaista menettelyä noudattaen ja maksamalla siitä välitön, riittävä ja tosiasiallinen korvaus.

2. Tällainen korvaus vastaa pakkolunastetun sijoituksen arvoa, joka sillä oli välittömästi ennen pakkolunastuksen suorittamista tai ennen kuin pakkolunastus tuli yleiseen tietoon, sen mukaan kumpi ajankohdista on aikaisempi. Arvo määritetään yleisesti hyväksyttyjen arvonmäärittämissääntöjen mukaisesti, ottaen huomioon muun muassa sijoitetun pääoman, todellisen jälleenhankinta-arvon, arvonnousun, nykyisen tuoton, odotettavissa olevan myöhemmän tuoton, goodwill-arvon ja muut merkittävät tekijät.

3. Korvauksen tulee olla täysin realisoitavissa ja se maksetaan rajoituksetta ja viipymättä. Korvaukseen sisältyy LIBOR-koron (London Interbank Offered Rate) mukainen korko pakkolunastetun omaisuuden menettämispäivästä korvauksen maksupäivään saakka.

4. Sopimuspuolet vahvistavat, että sopimuspuolen pakkolunastaessa sellaisen yrityksen varat tai osan niistä, joka on perustettu tai muodostettu tämän sopimuspuolen omalla alueella voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti, ja jonka osakkeita toisen sopimuspuolen sijoittajat omistavat, tai kun pakkolunastuksen kohde on sopimuspuolen alueella perustettu yhteisyritys, isäntäsopimuspuoli varmistaa, että kyseisen yrityksen tai yhteisyrityksen pakkolunastusajankohtana olemassaolevan yhtiöjärjestyksen ja muiden merkittävien asiakirjojen määräyksiä kunnioitetaan täysimääräisesti.

c) multilateral agreement relating wholly or mainly to investments.

Article 5

Expropriation

1. Investments by investors of a Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall not be expropriated, nationalised or subjected to any other measures, direct or indirect, having an effect equivalent to expropriation or nationalisation (hereinafter referred to as "expropriation"), except for a purpose which is in the public and social interest, on a non-discriminatory basis, in accordance with due process of law, and against prompt, adequate and effective compensation.

2. Such compensation shall amount to the value of the expropriated investment at the time immediately before the expropriation or before the impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier. The value shall be determined in accordance with generally accepted principles of valuation, taking into account, inter alia, the capital invested, replacement value, appreciation, current returns, the projected flow of future returns, goodwill and other relevant factors.

3. Compensation shall be fully realisable and shall be paid without any restriction or delay. It shall include Libor rate interest (London Interbank Offered Rate), from the date of dispossession of the expropriated property until the date of actual payment.

4. The Contracting Parties affirm that when a Contracting Party expropriates the assets or a part thereof of a company which has been incorporated or constituted in accordance with the law in force in its territory, and in which investors of the other Contracting Party own shares, or when the object of expropriation is a joint-venture constituted in the territory of a Contracting Party, the host Contracting Party shall ensure that the articles of association and possible other relevant documents of the companies or joint-ventures concerned, as they exist at the time of expropriation, are

5. Mikäli pakkolunastuksen kohde on sopimuspuolen alueella perustettu yhteisyri-tytys, toisen sopimuspuolen sijoittajalle maksettava korvaus lasketaan sen mukaan, kuinka suuri osuus sijoittajalla on yhteisyri-tyksestä sen perustamisasiakirjojen mukai- sesti.

6. Sijoittajalla, jonka sijoituksia pakko- lunastetaan, on oikeus saada tapauksensa viipymättä kyseisen sopimuspuolen oikeus- viranomaisten tai muiden toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi, sekä oikeus sijoitustensa arvonnäilytykseen tässä artik- lassa mainittujen periaatteiden mukaisesti.

6 artikla

Menetysten korvaaminen

1. Sopimuspuoli myöntää toisen sopi- muspuolen sijoittajille, joiden kyseisen sopimuspuolen alueella oleville sijoituksille aiheutuu menetyksiä tällä alueella olevan sodan tai muun aseellisen selkkauksen, kansallisen hätätilan, kansannousun, kapi- nan tai mellakan vuoksi, edunpalautuksen, hyvityksen, korvauksen tai muun järjestelyn osalta vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin se myöntää omille sijoittajilleen tai suosituimmuusasemassa olevan maan sijoit- tajille, sen mukaan kumpi niistä on sijoitta- jan mukaan edullisempi.

2. Sen vaikuttamatta tämän artiklan 1 kappaleen soveltamiseen, sopimuspuolen sijoittajalle, joka kyseisessä kappaleessa tarkoitettussa tilanteessa kärsii toisen sopi- muspuolen alueella menetyksiä, jotka joh- tuvat:

a) siitä, että viimeksi mainitun sopimus- puolen asevoimat tai viranomaiset ovat pakko-ottaneet sen sijoituksen tai sijoituk- sen osan, tai

b) siitä, että viimeksi mainitun sopimus- puolen asevoimat tai viranomaiset ovat tu- honneet sen sijoituksen tai sijoituksen osan, vaikka tilanne ei olisi edellyttänyt sitä,

myönnetään viimeksi mainitun sopimus- puolen toimesta edunpalautus tai korvaus, jonka tulee kummassakin tapauksessa olla

fully honoured.

5. The investor whose investments are expropriated shall have the right to prompt review of its case and of valuation of its investments in accordance with the princi- ples set out in this Article, by a judicial or other competent authority of that Contract- ing Party.

Article 6

Compensation for Losses

1. Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot in the territory of the latter Contracting Party, shall be accorded by the latter Con- tracting Party, as regards restitution, in- demnification, compensation or other set- tlement, a treatment no less favourable than the one accorded by the latter Contracting Party to its own investors or investors of the most favoured nation, whichever, ac- cording to the investor, is the more favour- able.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who, in any of the situations referred to in that paragraph, suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

(a) requisitioning of its investment or a part thereof by the latter's armed forces or author- ities, or

(b) destruction of its investment or a part thereof by the latter's armed forces or authori- ties, which was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded by the latter Contracting Party restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and

välitön, riittävä ja tosiasiallinen, ja mahdollisen korvauksen tulee olla täysin realisoidavissa ja se maksetaan viipymättä, ja siihen sisältyy LIBOR-koron (London Interbank Offered Rate) mukainen korko pakkoottamisen tai tuhoamisen ajankohdasta korvauksen maksupäivään saakka.

3. Sijoittajilla, joiden sijoituksille aiheutuu menetyksiä tämän artiklan mukaisesti, on oikeus saada tapauksensa viipymättä kyseisen sopimuspuolen oikeusviranomaisen tai muiden toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi, sekä oikeus sijoitustensa arvonmäärittelyyn tämän artiklan mukaisesti.

7 artikla

Vapaat siirrot

1. Kumpikin sopimuspuoli takaa toisen sopimuspuolen sijoittajille oikeuden siirtää vapaasti näiden sijoituksia ja sijoituksiin liittyviä siirtomaksuja alueelleen ja alueeltaan, kun kaikki sijoituksen vastaanottavan sopimuspuolen asettamat verovelvollisuuksiin liittyvät vaatimukset on täytetty syrjimättömällä tavalla. Näihin siirtomaksuihin sisältyvät erityisesti, ei kuitenkaan yksinomaan:

a) peruspääoma sekä sijoituksen ylläpitämiseen, kehittämiseen tai kasvattamiseen tarkoitetut lisäsummat;

b) tuotto;

c) kokonaan tai osittain tapahtuvasta sijoituksen myynnistä tai luovuttamisesta saadut tulot, mukaan luettuna osakkeiden myynnistä saadut tulot;

d) sijoituksen toiminnasta aiheutuvien kulujen maksamiseen vaaditut rahasummat, kuten lainojen takaisinmaksut, rojalit, hallinnointikorvaukset, lisenssimaksut tai muut vastaavat kulut;

e) tämän sopimuksen 5 ja 6 artiklan mukaisesti maksettavat korvaukset;

f) riitojen ratkaisusta johtuvat maksut;

g) ulkomailta palkatun ja sijoituksen yhteydessä työskentelevän henkilökunnan ansiotulot ja muut palkkiot.

2. Kumpikin sopimuspuoli varmistaa myös, että tämän artiklan 1 kappaleessa

effective and with respect to any resulting compensation, shall be fully realisable, shall be paid without delay, and shall include Libor rate interest (London Interbank Offered Rate), from the date of requisitioning or destruction until the date of actual payment.

3. Investors whose investments suffer losses in accordance with this Article, shall have the right to prompt review of their cases and of valuation of their investments in accordance with the principles set out in this Article, by a judicial or other competent authority of that Contracting Party.

Article 7

Free Transfer

1. Each Contracting Party shall ensure to investors of the other Contracting Party the free transfer, into and out of its territory, of their investments and transfer payments related to investments, once all tax obligations with the party receiving the investment have been complied with on a non-discriminatory basis. Such payments shall include in particular, though not exclusively:

(a) principal and additional amounts to maintain, develop or increase the investment;

(b) returns;

(c) proceeds obtained from the total or partial sale or disposal of an investment, including the sale of shares;

(d) amounts required for the payment of expenses which arise from the operation of the investment, such as loans repayments, payment of royalties, management fees, licence fees or other similar expenses;

(e) compensation payable pursuant to Articles 5 and 6;

(f) payments arising from the settlement of a dispute;

(g) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad and working in connection with an investment.

2. Each Contracting Party shall further ensure that the transfers referred to in para-

tarkoitettut siirrot tehdään rajoituksetta vapaasti vaihdettavassa valuutassa ja siirtopäivänä vallitsevan, siirrettävään valuuttaan sovellettavan markkinakurssin mukaisesti, ja että ne ovat välittömästi siirrettävissä.

3. Jos valuuttamarkkinoita ei ole käytettävissä, sovellettava vaihtokurssi vastaa viimeisintä vaihtokurssia, jota on käytetty valuuttojen muuttamiseksi erityisnosto-oikeuksiksi.

4. Sopimuspuolet voivat ottaa käyttöön väliaikaisia valuutanvaihdon valvontatoimenpiteitä, jos sijoituksen vastaanottavalla sopimuspuolella on perustavaa laatua olevia maksutaseongelmia, sen kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan määräysten soveltamista. Näistä toimenpiteistä luovutaan heti kun olosuhteet sen mahdollistavat, ja toimenpiteiden tulee olla Kansainvälistä Valuuttarahastoa koskevan sopimuksen artiklojen mukaisia.

8 artikla

Sijaantulo

Jos sopimuspuoli tai sen edustajaksi määrätty taho suorittaa maksun toisen sopimuspuolen alueella olevaan sijoitukseen liittyvän korvausvastuun tai takuu- tai vakuutus-sopimuksen perusteella, viimeksi mainittu sopimuspuoli tunnustaa sijoittajan oikeuksien ja vaateiden siirtämisen ensin mainitulle sopimuspuolelle tai sen edustajaksi määrätylle taholle, sekä ensin mainitun sopimuspuolen tai sen edustajaksi määrätyn tahon oikeuden käyttää näitä oikeuksia ja vaateita sijaantulon perusteella samassa määrin kuin niiden edellinen haltija.

9 artikla

Sijoittajan ja sopimuspuolen väliset riidat

1. Sopimuspuolen ja toisen sopimuspuolen sijoittajan väliset riidat, jotka johtuvat suoraan sijoituksesta, tulisi ratkaista sovinnollisesti riidan osapuolten kesken.

graph 1 of this Article shall be made without any restriction in a freely convertible currency and at the prevailing market rate of exchange applicable on the date of transfer to the currency to be transferred and shall be immediately transferable.

3. In the absence of a market for foreign exchange, the rate to be used shall be the most recent exchange rate for the conversions of currencies into Special Drawing Rights.

4. Without prejudice to the provisions of this Article, Parties may establish temporary controls to exchange operations, in case of fundamental difficulties in the balance of payments of the Contracting Party receiving the investment. These measures shall be eliminated as soon as conditions permit and shall be consistent with the articles of the Agreement of the International Monetary Fund.

Article 8

Subrogation

If a Contracting Party or its designated agency makes a payment under an indemnity, guarantee or contract of insurance given in respect of an investment of an investor in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognise the assignment of any right or claim of such an investor to the former Contracting Party or its designated agency, and the right of the former Contracting Party or its designated agency to exercise by virtue of subrogation any such right and claim to the same extent as its predecessor in title.

Article 9

Disputes between an Investor and a Contracting Party

1. Any dispute arising directly from an investment between one Contracting Party and an investor of the other Contracting Party should be settled amicably between the two parties concerned.

2. Jos riitaa ei ole ratkaistu kuuden (6) kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona riidasta on ilmoitettu kirjallisesti, riita voidaan sijoittajan valinnan mukaisesti saattaa:

a) sen sopimuspuolen toimivaltaiseen tuomioistuimeen, jonka alueella sijoitus on tehty; tai

b) ratkaistavaksi välimiesmenettelyn avulla sijoituksia koskevien riitaisuuksien kansainväliseen ratkaisukeskukseen (ICSID), joka on perustettu 18 päivänä maaliskuuta 1965 Washingtonissa allekirjoitettavaksi avatun, valtioiden ja toisten valtioiden kansalaisten välisten sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemista koskevan yleissopimuksen mukaisesti (jäljempänä "keskus"), jos keskus on käytettävissä; tai

c) välimiesmenettelyyn keskuksen ylimääräisten järjestelyjen mukaisesti, jos ainoastaan toinen sopimuspuolista on allekirjoittanut tämän artiklan b kohdassa tarkoitetun yleissopimuksen; tai

d) tilapäiseen välimiesoikeuteen, joka perustetaan Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden komitean (UNCITRAL) välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti, elleivät riidan osapuolet toisin sovi.

3. Kun sijoittaja on saattanut riidan joko sen riidan osapuolena olevan sopimuspuolen toimivaltaiseen tuomioistuimeen, jonka alueella sijoitus on tehty, tai jonkin edellä mainitun välimiesoikeuden käsiteltäväksi, tätä menettelyä koskeva valinta on lopullinen.

4. Kumpikaan sopimuspuolista, joka on riidan osapuolena, ei voi esittää vastalauseita missään välimiesmenettelyn tai välimiestuomion täytäntöönpanon vaiheessa sillä perusteella, että sijoittaja, joka on riidan toisena osapuolena, on saanut vakuutuksen perusteella hyvityksen, joka kattaa sen menetykset kokonaan tai osittain.

5. Välimiestuomio on lopullinen ja sitoo riidan osapuolia, ja se pannaan täytäntöön sen sopimuspuolen kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella välimiestuomioon on vedottu.

2. If the dispute has not been settled within six (6) months from the date on which it was raised in writing, the dispute may, at the choice of the investor, be submitted:

(a) to the competent courts of the Contracting Party in whose territory the investment is made; or

(b) to arbitration by the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), established pursuant to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on 18 March 1965 (hereinafter referred to as the "Centre"), if the Centre is available; or

(c) to arbitration by the Additional Facility of the Centre, if only one of the Contracting Parties is a signatory to the Convention referred to in subparagraph (b) of this paragraph; or

(d) to any ad hoc arbitration tribunal which unless otherwise agreed on by the parties to the dispute, is to be established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

3. Once the investor has submitted the dispute to the competent court of the Contracting Party in whose territory investment has been made or to any of the arbitration tribunals indicated above, the selection of one of the procedures shall be final.

4. Neither of the Contracting Parties, which is a party to a dispute, can raise an objection, at any phase of the arbitration procedure or of the execution of an arbitral award, on account of the fact that the investor, which is the other party to the dispute, has received an indemnification covering a part or the whole of its losses by virtue of an insurance.

5. The award shall be final and binding on the parties to the dispute and shall be enforced in accordance with national law of the Contracting Party in whose territory the award is relied upon.

10 artikla

Sopimuspuolten väliset riidat

1. Sopimuspuolten väliset riidat, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista, ratkaistaan mahdollisuuksien mukaan diplomaattiteitse.

2. Jos riitaa ei voida ratkaista tällä tavoin kuuden (6) kuukauden kuluessa siitä päivästä lukien, jona jompikumpi sopimuspuoli on pyytänyt neuvotteluja, se saatetaan jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä välimiesoikeuden ratkaistavaksi.

3. Välimiesoikeus perustetaan kutakin yksittäistapausta varten seuraavalla tavalla. Kahden (2) kuukauden kuluessa välimiesmenettelyä koskevan pyynnön vastaanottamisesta, kumpikin sopimuspuoli nimittää yhden välimiesoikeuden jäsenen. Nämä kaksi jäsentä valitsevat kolmannen valtion kansalaisen, joka molempien sopimuspuolten hyväksynnästä nimitetään välimiesoikeuden puheenjohtajaksi. Puheenjohtaja nimitetään neljän (4) kuukauden kuluessa kahden muun jäsenen nimittämispäivästä.

4. Jos tarvittavia nimityksiä ei ole tehty tämän artiklan 3 kappaleessa mainittujen ajanjaksojen kuluessa, kumpi tahansa sopimuspuoli voi muun sopimuksen puuttuessa pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtajaa tekemään tarvittavat nimitykset. Jos Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtaja on jommankumman sopimuspuolen kansalainen tai on muuten estynyt hoitamaan kyseistä tehtävää, virkaiältään seuraavaksi vanhinta Kansainvälisen tuomioistuimen jäsentä, joka ei ole kummankaan sopimuspuolen kansalainen tai joka ei muutoin ole estynyt hoitamaan kyseistä tehtävää, pyydetään tekemään tarvittavat nimitykset.

5. Välimiesoikeus tekee päätöksensä äänen enemmistöllä. Välimiesoikeuden päätökset ovat lopullisia ja sitovat molempia sopimuspuolia. Kumpikin sopimuspuoli vastaa nimittämänsä jäsenen kustannuksista ja edustuksensa aiheuttamista kustannuksista välimiesmenettelyn aikana. Molemmat sopimuspuolet vastaavat yhtä suurin osuuksin puheenjohtajan kustannuksista sekä

Article 10

Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation and application of this Agreement shall, as far as possible, be settled through diplomatic channels.

2. If the dispute cannot thus be settled within six (6) months following the date on which such negotiations were requested by either Contracting Party, it shall at the request of either Contracting Party be submitted to an Arbitral Tribunal.

3. Such an Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two (2) months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. Those two members shall then select a national of a third State who on approval by the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal. The Chairman shall be appointed within four (4) months from the date of appointment of the other two members.

4. If the necessary appointments have not been made within the periods specified in paragraph 3 of this Article, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or is otherwise prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party or is not otherwise prevented from discharging the said function, shall be invited to make the necessary appointments.

5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes. The decisions of the Tribunal shall be final and binding on both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the costs of the member appointed by that Contracting Party and of its representation in the arbitral proceedings. Both Contracting Parties shall assume an equal share of the costs of the

muista mahdollisista kustannuksista. Välimiesoikeus voi tehdä erilaisen päätöksen kustannusten jakamisen osalta. Kaikilta muilta osin välimiesoikeus päättää omista menettelysäännöistään.

6. Tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitetut riidat ratkaistaan tämän sopimuksen määräysten ja yleisesti tunnustettujen kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaisesti.

7. Välimiesoikeuden puheenjohtajan tulisi olla sellaisen kolmannen valtion kansalainen, jonka kanssa molemmilla sopimuspuolilla on diplomaattiset suhteet.

11 artikla

Luvat

1. Kumpikin sopimuspuoli kohtelee lakinsa ja määräystensä mukaisesti suotuisasti sijoituksiin liittyviä lupahakemuksia ja myöntää nopeasti luvat, joita sen alueella tarvitaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia varten.

2. Kumpikin sopimuspuoli myöntää lakinsa ja määräystensä mukaisesti väliaikaisen maahantulo- ja oleskeluluvan ja antaa tarvittavat luvan vahvistavat asiakirjat sellaisille luonnollisille henkilöille, jotka on palkattu ulkomailta työskentelemään toisen sopimuspuolen sijoittajan sijoituksen yhteydessä johtajina, asiantuntijoina tai teknisenä henkilökuntana, ja jotka ovat yritykselle oleellisia, niin kauan kuin nämä henkilöt täyttävät tämän kappaleen vaatimukset, sekä myöntää väliaikaisen maahantulo- ja oleskeluluvan tällaisten työntekijöiden perheenjäsenille (puolisolle ja alaikäisille lapsille) samaksi ajanjaksoksi kuin kyseisille työntekijöille.

12 artikla

Muiden määräysten soveltaminen

1. Jos jommankumman sopimuspuolen lainsäädännön määräykset tai tämän sopimuksen lisäksi sopimuspuolten välillä olemassaolevat tai myöhemmin vahvistettavat kansainvälisen oikeuden mukaiset velvoitteet sisältävät joko yleisiä tai erityisiä mää-

Chairman, as well as any other costs. The Tribunal may make a different decision regarding the sharing of the costs. In all other respects, the Arbitral Tribunal shall determine its own rules of procedure.

6. Issues subject to dispute referred to in paragraph 1 of this Article shall be decided in accordance with the provisions of this Agreement and the generally recognised principles of international law.

7. The President of the Tribunal should be a citizen of a third State with whom both Contracting Parties maintain diplomatic relations.

Article 11

Permits

1. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, treat favourably the applications relating to investments and grant expeditiously the necessary permits required in its territory in connection with investments by investors of the other Contracting Party.

2. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, grant temporary entry and stay and provide any necessary confirming documentation to natural persons who are employed from abroad as executives, managers, specialists or technical personnel in connection with an investment by an investor of the other Contracting Party, and who are essential for the enterprise as long as these persons continue to meet the requirements of this paragraph, as well as grant temporary entry and stay to members of their families

(spouse and minor children) for the same period as to the persons employed.

Article 12

Application of Other Rules

1. If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law, existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement, contain a regulation, whether general or specific, entitling

räyksiä, joiden mukaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille voidaan myöntää edullisempi kohtelu kuin tämän sopimuksen mukainen kohtelu, sellaiset määräykset ovat ensisijaisia tämän sopimuksen määräyksiin nähden siinä määrin kuin ne ovat sijoittajalle edullisempia.

2. Kumpikin sopimuspuoli noudattaa muita velvoitteita, joita sillä mahdollisesti on toisen sopimuspuolen sijoittajan yksittäisen sijoituksen osalta.

13 artikla

Sopimuksen soveltaminen

Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin sijoituksiin, joita sopimuspuolen sijoittajat ovat tehneet toisen sopimuspuolen alueella, riippumatta siitä, onko ne tehty ennen tämän sopimuksen voimaantuloa tai sen jälkeen, mutta sitä ei sovelleta sellaisiin sijoituksiin, jotka ovat syntyneet, jotka ovat syntyneet, eikä sellaisiin vaateisiin, jotka on ratkaistu ennen sopimuksen voimaantuloa.

14 artikla

Yleiset poikkeukset

1. Minkään tämän sopimuksen määräyksen ei katsota estävän sopimuspuolta ryhtymästä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen sen merkittävien turvallisuuteen liittyvien etujen suojelemiseksi sodan tai aseellisen selkkauksen aikana tai muun kansainvälisen hätätilan aikana.

2. Minkään tämän sopimuksen määräyksen ei katsota estävän sopimuspuolia ryhtymästä tarvittaviin toimenpiteisiin yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi, edellyttäen kuitenkin, että tällaisia toimenpiteitä ei toteuteta tavalla, joka olisi sopimuspuolen harjoittamaa mielivaltaista tai perusteetonta syrjintää tai peitetty sijoittamiseen kohdistuva rajoitustoimenpide.

3. Tämän artiklan määräykset eivät koske tämän sopimuksen 5 ja 6 artiklaa eikä 7 artiklan 1 kappaleen e kohtaa.

investments made by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided by this Agreement, such provisions shall, to the extent that they are more favourable to the investor, prevail over this Agreement.

2. Each Contracting Party shall observe any other obligation it may have with regard to a specific investment of an investor of the other Contracting Party.

Article 13

Application of the Agreement

This Agreement shall apply to all investments made by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, whether made before or after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute concerning an investment which arose or any claim which was settled before its entry into force.

Article 14

General Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed as preventing a Contracting Party from taking any action necessary for the protection of its essential security interests in time of war or armed conflict, or other emergency in international relations.

2. Provided that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination by a Contracting Party, or a disguised investment restriction, nothing in this Agreement shall be construed as preventing the Contracting Parties from taking any measure necessary for the maintenance of public order.

3. The provisions of this Article shall not apply to Article 5, Article 6 or paragraph 1.(e) of Article 7 of this Agreement.

15 artikla

Avoimuusperiaate

1. Kumpikin sopimuspuoli julkaisee viipymättä tai pitää muuten julkisesti saatavilla yleisesti sovellettavat lakinsa, määräyksensä, menettelytapansa ja hallinnolliset päätöksensä ja tuomioistuintensa päätökset sekä kansainväliset sopimukset, jotka voivat vaikuttaa toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiin, jotka ovat ensin mainitun sopimuspuolen alueella.

2. Mikään tämän sopimuksen määräys ei aseta sopimuspuolelle velvollisuutta luovuttaa luottamuksellisia tai omistamiseen liittyviä tietoja tai antaa pääsyä sellaisiin tietoihin, mukaan luettuna yksittäisiä sijoittajia tai sijoituksia koskevat tiedot, joiden paljastaminen haittaisi lainvalvontaa tai olisi kyseisen sopimuspuolen asiakirjajulkisuutta koskevan lainsäädännön vastaista tai haittaisi yksittäisten sijoittajien oikeutettuja kaupallisia etuja.

16 artikla

Neuvottelut

Sopimuspuolet neuvottelevat ajoittain keskenään jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä käsitelläkseen tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ja tarkastellakseen sellaisia kysymyksiä, joita tästä sopimuksesta voi johtua. Tällaiset neuvottelut käydään sopimuspuolten toimivaltaisten viranomaisten välillä sellaisessa paikassa ja sellaisena ajankohtana, joista on sovittu asianmukaisella tavalla.

17 artikla

Sopimuksen voimaantulo, voimassaoloaika ja voimassaolon päätyminen

1. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen, kun niiden valtiosäännön mukaiset vaatimukset tämän sopimuksen voimaantulolle on täytetty. Sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona jälkimmäinen ilmoitus on vastaanotettu.

Article 15

Transparency

1. Each Contracting Party shall promptly publish, or otherwise make publicly available, its laws, regulations, procedures and administrative rulings and judicial decisions of general application as well as international agreements which may affect the investments of investors of the other Contracting Party in the territory of the former Contracting Party.

2. Nothing in this Agreement shall require a Contracting Party to furnish or allow access to any confidential or proprietary information, including information concerning particular investors or investments, the disclosure of which would impede law enforcement or be contrary to its laws protecting confidentiality or prejudice legitimate commercial interests of particular investors.

Article 16

Consultations

The Contracting Parties shall, at the request of either Contracting Party, hold consultations for the purpose of reviewing the implementation of this Agreement and studying any issue that may arise from this Agreement. Such consultations shall be held between the competent authorities of the Contracting Parties in a place and at a time agreed on through appropriate channels.

Article 17

Entry into Force, Duration and Termination

1. The Contracting Parties shall notify each other when their constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled. The Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of receipt of the last notification.

2. Tämä sopimus on voimassa kahdenkymmenen (20) vuoden ajan, ja on sen jälkeen edelleen voimassa samoin ehdoin, kunnes jompikumpi sopimuspuoli ilmoittaa toiselle sopimuspuolelle kirjallisesti aikomuksestaan päättää sopimuksen voimassaolo kahdentoista (12) kuukauden kuluttua.

3. Sellaisten sijoitusten osalta, jotka on tehty ennen tämän sopimuksen voimassaolon päättymispäivää, 1-16 artiklan määräykset ovat edelleen voimassa seuraavan kahdenkymmenen (20) vuoden ajan tämän sopimuksen voimassaolon päättymispäivästä lukien.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allekirjoittaneet edustajat, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Santo Domingossa 27 päivänä marraskuuta 2001 kahtena kappaleena, espanjan, suomen ja englannin kielellä, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Tekstien poiketessa toisistaan on englanninkielinen teksti ratkaiseva.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Dominikaanisen tasavallan
hallituksen puolesta

2. This Agreement shall remain in force for a period of twenty (20) years and shall thereafter remain in force on the same terms until either Contracting Party notifies the other in writing of its intention to terminate the Agreement in twelve (12) months.

3. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement, the provisions of Articles 1 to 16 shall remain in force for a further period of twenty (20) years from the date of termination of this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, being duly authorised thereto, have signed the present Agreement.

Done in duplicate at Santo Domingo on the 27th of November 2001 in the Finnish, Spanish and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence, the English text shall prevail.

For the Government of
the Republic of Finland

For the Government of
the Dominican Republic

N:o 37

(Suomen säädöskokoelman n:o 293/2007)

L a k i

Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä lentoyhtiöiden PNR- eli matkustajarekisteritietojen käsittelemisestä ja siirtämisestä Yhdysvaltojen sisäisen turvallisuuden ministeriölle tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä maaliskuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä lentoyhtiöiden PNR- eli matkustajarekisteritietojen käsittelemisestä ja siirtämisestä Yhdysvaltojen sisäisen turvallisuuden ministeriölle Luxemburgissa 16 päivänä lokakuuta 2006 ja Washingtonissa 19 päivänä lokakuuta 2006 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Amerikan yhdysvaltoihin saapuvaa tai

Helsingissä 23 päivänä maaliskuuta 2007

Amerikan yhdysvalloista lähtevää kansainvälistä matkustajaliikennettä harjoittavien lentoyhtiöiden on käsiteltävä ja siirrettävä varausjärjestelmissään olevia PNR- eli matkustajarekisteritietoja edellä 1 §:ssä mainitun sopimuksen määräysten mukaisesti.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että tätä lakia sovelletaan ennen sopimuksen kansainvälistä voimaantuloa sopimuksen allekirjoituspäivästä lukien.

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

N:o 38

(Suomen säädöskokoelman n:o 365/2007)

Valtioneuvoston asetus

Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä lentoyhtiöiden PNR- eli matkustajarekisteritietojen käsittelemisestä ja siirtämisestä Yhdysvaltojen sisäisen turvallisuuden ministeriölle tehdyn sopimuksen ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain väliaikaisesta soveltamisesta

Annettu Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 2007

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministeriön esittelystä, säädetään:

1 §

Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä lentoyhtiöiden PNR- eli matkustajarekisteritietojen käsittelemisestä ja siirtämisestä Yhdysvaltojen sisäisen turvallisuuden ministeriölle Luxemburgissa 16 päivänä lokakuuta 2006 ja Washingtonissa 19 päivänä lokakuuta 2006 tehtyä sopimusta, jonka eduskunta on hyväksynyt 13 päivänä helmikuuta 2007 ja jonka valtioneuvosto on hyväksynyt 21 päivänä maaliskuuta 2007, sovelletaan väliaikaisesti 19 päivästä lokakuuta 2006 lukien niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä lentoyhtiöiden PNR- eli matkus-

tajarekisteritietojen käsittelemisestä ja siirtämisestä Yhdysvaltojen sisäisen turvallisuuden ministeriölle tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta 23 päivänä maaliskuuta 2007 annettua lakia (293/2007) sovelletaan väliaikaisesti ennen sopimuksen kansainvälistä voimaantuloa 19 päivästä lokakuuta 2006 lukien.

3 §

Sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 11 päivänä huhtikuuta 2007.

Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 2007

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

Lainsäädäntöneuvos Päivi Kaukoranta

**EUROOPAN UNIONIN JA
AMERIKAN YHDYSVALTOJEN
VÄLINEN**

SOPIMUS

**LENTOYHTIÖIDEN PNR- ELI
MATKUSTAJAREKISTERITIE TOJEN
KÄSITTELEMISESTÄ JA
SIIRTÄMISESTÄ YHDYSVALTOJEN
SISÄISEN TURVALLISUUDEN
MINISTERIÖLLE**

EUROOPAN UNIONI JA AMERIKAN
YHDYSVALLAT, jotka

HALUAVAT estää ja torjua tehokkaasti terrorismia ja kansainvälistä rikollisuutta voidakseen kumpikin suojella demokraattista yhteiskuntaansa ja yhteisiä arvojaan,

TUNNUSTAVAT, että yleisen turvallisuuden ja lainvalvonnan varmistamiseksi olisi laadittava säännöt lentoyhtiöiden PNR-tietojen siirtämisestä sisäisen turvallisuuden ministeriölle (Department of Homeland Security, jäljempänä "DHS"). Tässä sopimuksessa DHS tarkoittaa tulli- ja rajavartiolaitosta (Bureau of Customs and Border Protection), Yhdysvaltojen maahanmuuttoa ja tullilainvalvontavirastoa (U.S. Immigration and Customs Enforcement) sekä sisäisen turvallisuuden ministerin kabinettia ja sitä suoraan tukevia yksiköitä, mutta se ei tarkoita sisäisen turvallisuuden ministeriön muita osastoja, kuten kansalaisuus- ja maahanmuuttovirastoa (Citizenship and Immigration Services), liikenneturvallisuushallintoa (Transportation Security Administration), Yhdysvaltojen salaista palvelua (United States Secret Service), Yhdysvaltojen rannikkovartiolaitosta (United States Coast Guard) eikä liittovaltion pelastusvirastoa (Federal Emergency Management Agency).

TUNNUSTAVAT, että on tärkeää estää ja torjua terrorismia ja siihen liittyvää rikollisuutta sekä muita vakavia kansainvälisiä rikoksia, kuten järjestäytynyttä rikollisuutta, siten, että samalla kuitenkin kunnioitetaan perusoikeuksia ja -vapauksia ja erityisesti yksityisyyden suojaa,

AGREEMENT

**BETWEEN THE EUROPEAN UNION
AND THE UNITED STATES
OF AMERICA
ON THE PROCESSING AND
TRANSFER
OF PASSENGER NAME RECORD
(PNR) DATA BY AIR CARRIERS
TO THE UNITED STATES
DEPARTMENT OF HOMELAND
SECURITY**

THE EUROPEAN UNION AND THE
UNITED STATES OF AMERICA,

DESIRING to prevent and combat terrorism and transnational crime effectively as a means of protecting their respective democratic societies and common values,

RECOGNISING that, in order to safeguard public security and for law enforcement purposes, rules should be laid down on the transfer of Passenger Name Record ("PNR") data by air carriers to the Department of Homeland Security (hereinafter "DHS"). For the purposes of this Agreement, DHS means the Bureau of Customs and Border Protection, US Immigration and Customs Enforcement and the Office of the Secretary and the entities that directly support it, but does not include other components of DHS such as the Citizenship and Immigration Services, Transportation Security Administration, United States Secret Service, the United States Coast Guard, and the Federal Emergency Management Agency,

RECOGNISING the importance of preventing and combating terrorism and related crimes, and other serious crimes that are transnational in nature, including organised crime, while respecting fundamental rights and freedoms, notably privacy,

OTTAVAT HUOMIOON Yhdysvaltojen lait ja säännökset, joiden nojalla kaikkien kansainvälistä matkustajaliikennettä Yhdysvaltoihin tai Yhdysvalloista harjoittavien lentoyhtiöiden on annettava DHS:lle sähköinen pääsy matkustajarekisteritietoihin (Passenger Name Record, jäljempänä 'PNR-tiedot'), jotka on kerätty ja tallennettu lentoyhtiön automaattisiin varaus- ja lähtöselvitysjärjestelmiin (jäljempänä 'varausjärjestelmät'),

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 2 kohdan, jossa määrätään perusoikeuksien kunnioittamisesta, sekä erityisesti asiaan liittyvän oikeuden henkilötietojen suojaamiseen,

OTTAVAT HUOMIOON lentoliikenteen turvaamisesta vuonna 2001 annetun lain, sisäisestä turvallisuudesta vuonna 2002 annetun lain, tiedustelun uudistamisesta ja terrorismin estämisestä vuonna 2004 annetun lain sekä asetuksen 13388, joka koskee Yhdysvaltojen hallituksen virastojen välistä yhteistyötä terrorismin torjunnassa,

OTTAVAT HUOMIOON Yhdysvaltojen virallisessa lehdessä¹ julkaistut sitoumukset, jotka DHS panee täytäntöön,

PANEVAT MERKILLE, että Euroopan unionin olisi varmistettava, että lentoyhtiöt, joilla on varausjärjestelmät Euroopan unionin alueella, aloittavat PNR-tietojen toimitamisen DHS:lle heti, kun se on teknisesti mahdollista, mutta siihen asti Yhdysvaltojen viranomaisilla olisi oltava suora pääsy näihin tietoihin tämän sopimuksen määräysten mukaisesti,

VAHVISTAVAT, että tämä sopimus ei muodosta ennakkotapausta Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin välillä tai jommankumman sopimuspuolen ja jonkin toisen maan välillä PNR-tietojen tai muunlaisten tietojen käsittelemisestä ja siirtämisestä tulevaisuudessa käytäville keskusteluille tai neuvotteluille,

OTTAVAT HUOMIOON kummankin sopimuspuolen sitoutumisen yhteistyöhön, jotta Euroopan unionista Yhdysvaltoihin ennalta annettavien matkustajati-

HAVING REGARD to US statutes and regulations requiring each air carrier operating passenger flights in foreign air transportation to or from the United States to provide DHS with electronic access to PNR data to the extent that they are collected and contained in the air carrier's automated reservation/departure control systems (hereinafter "reservation systems"),

HAVING REGARD to Article 6(2) of the Treaty on European Union on respect for fundamental rights, and in particular to the related right to the protection of personal data,

HAVING REGARD to relevant provisions of the Aviation Transportation Security Act of 2001, the Homeland Security Act of 2002, the Intelligence Reform and Terrorism Prevention Act of 2004 and Executive Order 13388 regarding cooperation between agencies of the United States government in combating terrorism,

HAVING REGARD to the Undertakings as published in the US Federal Register¹ and implemented by DHS,

NOTING that the European Union should ensure that air carriers with reservation systems located within the European Union arrange for transmission of PNR data to DHS as soon as this is technically feasible but that, until then, the US authorities should be allowed to access the data directly, in accordance with the provisions of this Agreement,

AFFIRMING that this Agreement does not constitute a precedent for any future discussions or negotiations between the United States and the European Union, or between either of the Parties and any State regarding the processing and transfer of PNR or any other form of data,

HAVING REGARD to the commitment of both sides to work together to reach an appropriate and mutually satisfactory solution, without delay, on the processing of

¹ Osa 69, nro 131, s. 41543.

¹ Vol. 69, No 131, p. 41543.

(Advance Passenger Information, API) käsittelyyn löydetäisiin viipymättä tarkoituksemukainen ja molempia tyydyttävä ratkaisu,

PANEVAT MERKILLE, että tähän sopimukseen luottaen Euroopan unioni vahvistaa, että se ei estä PNR-tietojen siirtämistä Kanadan ja Yhdysvaltojen välillä ja että samaa periaatetta sovelletaan muihin vastaaviin PNR-tietojen käsittelemistä ja siirtämistä koskeviin sopimuksiin,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1) Luottaen siihen, että DHS noudattaa järjestelmällisesti sitoumuksia sellaisina kuin ne tulkitaan myöhempien tapahtumien pohjalta, Euroopan unioni varmistaa, että Amerikan yhdysvaltoihin saapuvaa tai Amerikan yhdysvalloista lähtevää kansainvälistä matkustajaliikennettä harjoittavat lentoyhtiöt käsittelevät varausjärjestelmässään olevia PNR-tietoja DHS:n edellyttämällä tavalla.

2) DHS:llä on näin ollen sähköinen pääsy lentoyhtiöiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueella sijaitsevien varausjärjestelmien PNR-tietoihin siihen saakka, kun käytössä on tyydyttävä järjestelmä, jolla lentoyhtiöt voivat toimittaa nämä tiedot.

3) DHS käsittelee saamansa PNR-tiedot ja kohtelee asianomaisia henkilöitä voimassa olevan Yhdysvaltojen lainsäädännön ja perustuslain määräysten mukaisesti ilman erityisesti kansallisuuteen ja asuinmaahan perustuvaa syrjintää.

4) Tämän sopimuksen täytäntöönpanoa tarkastellaan yhdessä säännöllisesti.

5) Jos Euroopan unionissa tai yhdessä tai useammassa sen jäsenvaltiosta otetaan käyttöön lentomatkustajien tietojärjestelmä, jossa edellytetään lentoyhtiöiden antavan viranomaisille pääsyn sellaisten matkustajien PNR-tietoihin, joiden matkaan sisältyy lento Euroopan unioniin tai Euroopan unionista, DHS:n on mahdollisuuksien mukaan ja vastavuoroisuusperiaatetta noudattaen aktiivisesti kannustettava toimivaltansa piiriin kuuluvia lentoyhtiöitä tekemään yhteistyötä.

6) Tämän sopimuksen soveltamiseksi DHS:n katsotaan varmistavan riittävän suo-

Advance Passenger Information (API) data from the European Union to the United States,

NOTING that in reliance on this Agreement, the EU confirms that it will not hinder the transfer of PNR data between Canada and the United States and that the same principle will be applied in any similar agreement on the processing and transfer of PNR data,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

(1) In reliance upon DHS's continued implementation of the aforementioned Undertakings as interpreted in the light of subsequent events, the European Union shall ensure that air carriers operating passenger flights in foreign air transportation to or from the United States of America process PNR data contained in their reservation systems as required by DHS.

(2) Accordingly, DHS will electronically access the PNR data from air carriers' reservation systems located within the territory of the Member States of the European Union until there is a satisfactory system in place allowing for transmission of such data by the air carriers.

(3) DHS shall process PNR data received and treat data subjects concerned by such processing in accordance with applicable US laws and constitutional requirements, without unlawful discrimination, in particular on the basis of nationality and country of residence.

(4) The implementation of this Agreement shall be jointly and regularly reviewed.

(5) In the event that an airline passenger information system is implemented in the European Union or in one or more of its Member States that requires air carriers to provide authorities with access to PNR data for persons whose travel itinerary includes a flight to or from the European Union, DHS shall, in so far as practicable and strictly on the basis of reciprocity, actively promote the cooperation of airlines within its jurisdiction.

(6) For the purpose of applying this Agreement, DHS is deemed to ensure an

jan Euroopan unionista toimitettaville PNR-tiedoille, jotka koskevat Yhdysvaltoihin saapuvaa tai Yhdysvalloista lähtevää kansainvälistä matkustajalentoliikennettä.

7) Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen asiaa koskevien sisäisten menettelyjensä päättämisestä. Sopimusta sovelletaan väliaikaisesti sen allekirjoittamisesta lähtien. Kumpikin sopimuspuoli voi milloin tahansa irtisanoa tämän sopimuksen tai keskeyttää sen soveltamisen ilmoittamalla asiasta diplomaattisia yhteyksiä käyttäen. Sopimuksen irtisanominen tulee voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua päivästä, jona asiasta on ilmoitettu toiselle sopimuspuolelle. Tämän sopimuksen voimassaolo päättyy päivänä, jona mahdollista sen syrjäyttävää sopimusta aletaan soveltaa, ja joka tapauksessa viimeistään 31 päivänä heinäkuuta 2007, mikäli sitä ei jatketa keskinäisellä kirjallisella sopimuksella.

Tällä sopimuksella ei ole tarkoitus poiketa Amerikan yhdysvaltojen tai Euroopan unionin tai sen jäsenvaltioiden lainsäädännöstä eikä muuttaa sitä. Tällä sopimuksella ei aiheuteta tai tarjota millekään yksityiselle tai julkiselle henkilölle tai osapuolelle minäänlaisia oikeuksia tai etuja.

Tämä sopimus on tehty kahtena kappaaleena englannin kielellä. Se laaditaan myös espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalil, puolan, ranskan, ruotsin, saksan, slovakian, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viroon kielellä, ja sopimuspuolten on hyväksyttävä nämä kielitoisinnot. Kun kielitoisinnot on hyväksytty, ne ovat kaikki yhtä todistusvoimaisia.

AMERIKAN YHDYSVALTOJEN PUOLESTA

Ministeri

Michael Chertoff

Sisäisen turvallisuuden ministeriö

EUROOPAN UNIONIN PUOLESTA

adequate level of protection for PNR data transferred from the European Union concerning passenger flights in foreign air transportation to or from the United States.

(7) This Agreement shall enter into force on the first day of the month after the date on which the Parties have exchanged notifications indicating that they have completed their internal procedures for this purpose. This Agreement shall apply provisionally as of the date of signature. Either Party may terminate or suspend this Agreement at any time by notification through diplomatic channels. Termination shall take effect thirty (30) days from the date of notification thereof to the other Party. This Agreement shall expire upon the date of application of any superseding agreement and in any event no later than 31 July 2007, unless extended by mutual written agreement.

This Agreement is not intended to derogate from or amend legislation of the United States of America or the European Union or its Member States. This Agreement does not create or confer any right or benefit on any other person or entity, private or public.

This Agreement shall be drawn up in duplicate in the English language. It shall also be drawn up in the Czech, Danish, Dutch, Estonian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Slovak, Slovenian, Spanish and Swedish languages, and the Parties shall approve these language versions. Once approved, the versions in these languages shall be equally authentic.

FOR THE UNITED STATES OF AMERICA

Secretary

Michael Chertoff

Department of Homeland Security

FOR THE EUROPEAN UNION

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 35—38, 3 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2007

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1238-2361